

Viktig dokument om evidensbasert psykologisk praksis

Torkil Berge

Norsk Psykologforening

torkil.berge@diakonsyk.no

I dette nummeret av Tidsskriftet finner du prinsipperklæringen for evidensbasert psykologisk praksis, utarbeidet av den amerikanske psykologforeningen og vedtatt av Norsk Psykologforening. Du finner også rapporten som prinsipperklæringen er bygget på. Rapporten er omfattende, skrevet på engelsk og ikke alltid like lettlest. Likevel vil vi anbefale deg om å lese den nøye. Rapporten er trolig et av de viktigste dokumenter som er utarbeidet for vårt fagfelt. Ambisjonene er store: å etablere en overordnet felles plattform for hva som kan anses som evidensbasert psykologisk praksis. Målet er enighet om en prinsipiell ramme for hva evidensbegrepet innbefatter. Innenfor denne rammen er det fortsatt mye psykologer er uenige om. Derfor vil vi heldigvis fortsatt ha debatter omkring disse spørsmålene (Norcross, Beutler & Levant, 2006). Heldigvis, fordi spørsmålene er viktige og diskusjonene nødvendige – det er «den gode strid» om hvilken kunnskap som er gyldig i psykologisk praksis, og hvordan en metodisk kan vinne frem til slik kunnskap (Berge, 1998).

Debatten har imidlertid ikke alltid vært like konstruktiv. Innenfor den amerikanske psykologforeningen (APA), som med sine over 150 000 medlemmer er verdens største organisasjon av mental helse-arbeidere, har diskusjonene ofte vært opprivende og kløften mellom debattantene stor. Et eksempel er at to av de største divisjonene innenfor foreningen utga omdiskuterte rapporter om henholdsvis «virksomme metoder» og «virksomme relasjonsfaktorer». I en berømt tale sa president Abraham Lincoln: «A house divided against itself cannot stand». Presidenten for APA, Robert Levant, var overbevist om at i denne saken måtte foreningen stå samlet. Det var nødvendig å enes om sentrale prinsipper, som utgangspunkt for dialogen med brukerne av psykologers tjenester og med helsemyndighetene. I den vestlige verden er kravet om evidensbasert praksis stadig økende, noe som gjenspeiler seg i offentlige retningslinjer for behandling. Hvis psykologene ikke selv bidrar til å definere evidensbegrepet for psykologisk praksis, overlater vi dette til andre. Dessuten, hvorfor skulle psykologene stille seg utenfor? Profesjonens raske utbredelse og den tillit befolkningen har til psykologer, kommer nettopp av at metodene som anvendes, er vitenskapelig underbygget og dokumentert.

Robert Levant satte ned en arbeidsgruppe («task force») med 18 medlemmer; du finner navnene i fotnoten på side 1129. De er blant de aller fremste på sine områder, personer med høy integritet og med stor respekt innenfor praksisfeltet og forskermiljøene. Det er ikke til å komme bort fra at amerikansk psykologi er ledende når det gjelder psykoteraforskning. Resultatet av gruppens arbeid har høy kvalitet, og reaksjonene har vært positive. Definisjonen av evidensbegrepet er helt i tråd med hvordan det blir forstått av helseeksperter internasjonalt, både innenfor psykologi og medisin. Rapporten og prinsipperklæringen har virket samlende og styrket det faglige nivået på diskusjonene. Et sentralt budskap til oss alle er nødvendigheten av å holde seg faglig oppdatert slik at våre pasienter sikres den kvalitet de har krav på.

I en leder skriver An-Magritt Aanonsen (2007) at prinsipperklæringen vil bli brukt i Psykologforeningens arbeid med videre- og etterutdanningsprogrammene. Den vil også tjene som plattform for diskusjonene med helsemyndighetene om faglige standarder. Et viktig budskap er at evidens må være knyttet til forskning både på metode og relasjon, og rettet både mot forhold ved terapeuten, pasienten og de kulturelle sammenhenger pasienten og dennes pårørende befinner seg i.

Referanser

- Berge, T. (1998). Motsetningenes harmoni. Redaksjonelt. Temanummer «Den gode strid. Debatten om kunnskapsbasert praksis». *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 35, 1053.
- Norcross, J. C., Beutler, L. E. & Levant, R. F. (2006). *Evidence-based practices in mental health. Debate and dialogue on the fundamental questions*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Aanonsen, A.-M. (2007). Evidensbasert psykologisk praksis. Leder. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 44, 802.